

BÁNYA-ÉRTÉKESÍTŐ NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, kedd 1922. június 6.

153. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és kétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedszóra 90.—dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Az amerikai kölcsön

— Aláírták a szerződést —

Mintahogy a hadügyminiszterek a győzelem hírért szokták bejelenteni, olyan triumfáló hangon közölte a pénzügyminiszter a sajtó képviselőivel, hogy a pénzügyi fronton sikerült oredményeket elérnie, — megkötötte az amerikai kölcsönt.

Bár a kölcsön véglegességére a nemzetgyűlés ratifikálása szükséges, a kölcsönre vonatkozó tárgyalásokat befejezetteknek kell tekinteni. S ilyenkor főlegesen a dicséret és késő a gáncs. Most már csak arra kell vigyázni a törvényhozó szervnek és a végrehajtó hatalomnak egyaránt, hogy a kölcsön produktív célra fordíttassék. Lehet arról vitatkozni, hogy a kölcsönösszerződés feltételei kedvezőek-e vagy nem, hogy a kamatláb alacsony-e vagy magas, az igazság mégis az, hogy a drága kölcsön se terhes, ha produktív feladatot tölt be s a legolcsóbb kölcsön is drága, ha improduktív célra fordítják. Az ötszáz millió dináros belső kölcsönt a kormány kikötők és vasutak felépítésére, az ország belső vérkeringésének rendezésére kérte és mozgósítási kiadásokra fordította. Van-e ennél teresebb kölcsön. Az amerikai kölcsön első részletén az Adria-vasutat kell felépíteni. A munkaalkalmak teremtése, a közmunka létesítése s a közlekedés enormis hiányainak pótlása jobban leszálítja a magas kamatlábat, mint a legugyabbabb pénzügyminiszter legellenállhatatlanabb érve.

A nagy külföldi kölcsönről hónapok óta folyó tárgyalások vasárnap befejezést nyertek és teljes meg egyezésre vezettek. A sok ajánlat-főző közül, — mint előrelátható volt — a kormány az amerikai Bler-csoport fölöttélt fogadta e, mely a legkedvezőbbek volt. A minisztertanács fő hatalmazása alapján Kumanudi pénzügyminiszter a kölcsöntadó konzorcium Beogradban tartózkodó tagjai a szerződést már aláírták és így csak a parlament ratifikálása van hátra, hogy a kölcsönösszerződés teljes érvénybe lépjen.

Mint Beogradból jelentik, Kumanudi pénzügyminiszter a vasárnap délelőtti minisztertanácson bejelentette, hogy sikerült a Bler-csoport megbízottjaival s ombaton folytatott tárgyalásai alkalmával teljes meg egyezésre jutni a még vitás apróbb részletek kérdése tekintetében. Bemutatták a végleges szerződés-tervezetet, melynek alapján a kormány fölhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy a szerződést a bemutatott formában aláírassa. Ennek alapján a pénzügyminiszter vasárnap este aláírta a szerződést.

A kölcsön összege 100 millió forint lesz ki, melyből 30 millió készpénzben azonnal folyósítanak a kormány számára. A leszámítóló ár-

folyam 86% százalék; ha azonban a kölcsöntadó banksoport Amerikában 95-ös árfolyamnál magasabban tudná a kötvényeket értékesíteni, úgy az elért árkülönbözet háromnegyed része az SHS. államot, egy-negyed része pedig a kölcsöntadó konzorciumot illeti. A kamat 8 százalékos lesz ki. A szerződés értelmében a kormány köteles 10 hónapban belül megkezdeni az adriai vasút építését.

Politikai körökben a kölcsönről alkotott vélemények nagyon eltérőek; különösen az ellenzéki pártok fordították a szerződés aláírásának hírért

elienszenvvel, mert a feltételeket nagyon terheseknek találják. Mindamellett a kormány bizik abban, hogy a szerződés ratifikálását sikerülni fog a parlamentben minden nehézség nélkül keresztülvinni.

A kölcsön folyósításához szükséges még az amerikai kormány jóváhagyása is, de ez már előre biztosítottnak tekinthető, mert Kumanudi pénzügyminiszter az amerikai övettel folytatott tárgyalásai alkalmával clozlatta azokat a nehézségeket, melyek erről az oldalról Amerika ismert jegyzéke kepcsan felmerültek.

Beograd ünnepi díszben

Az esküvői elkészületek befejezése — A gorki herceg és a spanyol trónörökös megérkezése

Beograd az esküvői ünnepségek hatása alatt áll. Ami az esküvő eseményein kívül történik, nem is érdekli az embereket. A nagy külföldi kölcsön tárgyalásai, melyekre eddig feszülten figyelt az egész politikai és gazdasági világ, az ünnepély előkészületeinek lázas napjaiban csendesen, érdeklődést alig kelte, nyert befejezést. A kedden összeült parlament sem érdekli az embereket.

Beogradot az egyre özőnlő idegenek serege lepte el. Egész napon át, késő éjszakáig ezrekekre menő tömeg hullámzik az u cákón. Az ország távoli részeiből óráról-órára érkező küldöttségek nemzeti öltözékekkel csodálatosan tartává teszik az utcák képét. Pirosginges szabolisták darutol as saptkákkal, monlenegri hegyi akók, hercegöcök, macedónok, komoly sumádiai paraszok, bosnyákok, fezes muzulmánok, horvátok, szlovének, bánáti szerbek, urak és par-zsvok, öregek és ifjak, civilek és katonák, gyalog és lóháton, egyenként és csoportokban vonulnak fel a város különböző részeiben. Tisztek vadonatúj egyenruhában sétálnak. Mindenütt katonacsoportok, csendőrcsapatok és detektívek. Külföldi missziók, deputációk, idegen újságírók egésszük ki az esküvőre egybegyűlt közönséget. Több a sok autók, fényes udvari luxusautók, a követségek autói liberás sofőrökkel, díszes udvari hintók, katonai küldöncök mo-orcs kerékpárokon száguldanak percről-percre. Több ezer gyermek, katonai sorokban, zászlókkal és zenével vonul ki a Topcsiderre, az ünnepi főpróbára.

Ujabb szenzáció. A fényes kirakatokban egy-egy nászajándékot tesznek ki közszemlére. Nagy csoportok verődnek össze. Ujabb csodület: Franchet d'Esperay tábornok száll ki egy udvari autóból két kíséreljével a Moszkva lávéház előtt és leül a kávéház terraszára.

A kávéházak, vendéglők máris állandóan zsutoíva; kezdik is már

emelni a kávéházi és vendéglői árakat.

A feldíszített város

Beograd külső képe is megváltozott. A rendőrség betöltötte az ünnepies napjaira az építkezéseket, elűntetik az utcákról a jellegzetes légjáherdő öltözök szekerek, elűntek az állványokról az építő-munkások tizezei és előtt a levegőt állandóan beömlő porfelleg. A főutvonalak, a melyeken a menetek el fognak hadni, fantasztikus dísz öltöttek. A tevegőben láthatatlan lojalaton szám talan jüszózáv és román nemzeti színű zászló leng; éjszaka ezernyi villanykörte végtelen sora világít meg öket. Minden tíz-husz lépésnél hatalmas fehér obeliszek, tetejükön címerek, oldalukon monogrammal, nagyobb zászlók, hosszú nemzeti színű szalagok kötik össze öket. A házak még nincsenek fellobogóva. Néhány házat azonban már ellátott világiási dekorációval, melyeknek ténye mellett a bekeidők világváros-örösi villanyreklámjainak a fényes is eihomá'yosulna. A dekoráció arányaiban már így, félig készen is feltölmi mindent, amit eddig Beogradban láthattak.

Kiállítások, versenyek

Éjszaka még mindig számtalan munkáskez dolgozik a díszítéseken. A tribünökön most folynak az utolsó simítások A leghatalmasabbak a piactéren az egyetemmel szemben emelkednek. Itt egyedül vagy tízezer embert lehet elhelyezni. Minden üres telket kihasználtak a főutvonal mentén, sőt a most lebontott házak helyén is itt-ott tribün emelkedik.

Az élelmes jótékonyág kihasználta a nagy forgalmat a 4. és 5-i egyetemnapokon és a fiatal leányok és asszonyok viszaautasítatlanul szedik össze a pénzes idegenektől a jótékony adományokat.

Későülnek a művészek és sportlériák is az ünnepekre. A II. sz. gimnázium hatalmas palotájában a

képzőművészek országos kiállítása fog nagy érdeklődést vonzani. A sportközönséget elsősorban a jugoszláv-román válogatott mérkőzés érdekli, melynek győztese Sándor király hatalmas aranyserlegét nyeri el. A díszes serleg egy ület kirakataban kápráztatja el a járőröket.

A gorki herceg és a spanyol trónörökös megérkezése

Fétfőn este nyolc óraker érkezett meg Beogradba Albert yorki herceg, Alfonso spanyol infáns, Beatrice infánsné és Kirka román hercegnő.

Már hét óra előtt nagy tömeg lepte el azokat az utcákat, amelyeken a királyi vendégek program szerint végighaladnak. A pályaudvar előtt volt a tömeg legnagyobb, ahol körülbelül tízezer ember várakozott. Az állomásépület bejárata előtt a királyi gárda gyalog és lovas díszzázada állott sorfalat. Benn a perronon a beogradit diplomáciai kar gyülekezett. A diplomaták aranyláncú frakkban jelentek meg. A fogadtatáson a kormányt Trifkovic miniszterelnök helyettes, Nincses külügyminiszter és Vicsics hadügyminiszter képviselték, akik fél nyolc előtt feleségeikkel együtt érkeztek meg. Ott voltak a királyi gárda tisztjei festői sötétkék egyenruhájukban, díszes arany villőrojkokkal, haragospiros díszsapkájukkal, akik a perronon arconbábil állottak föl.

Fél nyolc előtt pár perccel érkezett meg Sándor király, Arzén és Pál hercegek és Helena hercegnő kísérelében.

A király Pál herceggel együtt a váróteremből rögtön kijött a pályaudvarra, ahol szívélyesen elbúcsúzott az összegyűlt diplomatákkal. Különösen az angol követtel beszélt hosszan.

Hét óra negyven perckor jelenték a különvonat érkezését. Alig helyezkedtek el a perronon tartózkodó diplomaták, miniszterek és gárdatisztek, a királyi vonat az angol bűnusz hangjai közben zajtalanul és simán beutott az állomásra.

Az első kocsió Aljóns infáns és Beatrice infánsnő léptek ki. A spanyol trónörökös spanyol lovasági tábornoki egyenruhát viselt, az infánsnő egyszerű fekete ruha volt. Amint kiszálltak a szalonkocsió, Sándor király eléjük ment és ádvözölte öket, majd a fiatal yorki herceggel fogott szívélyesen kezét, aki Kirka román hercegnővel együtt szállt ki a második kocsió.

A királyi vendégek elvonultak a gárdatisztek sorfala előtt.

Sándor király bemutatata a diplomáciai kart és a minisztereket.

Pár perces beszélgetés után a királyi vendégek a kivilágított utcákon keresztül, a nagy néptömeg zajos ovációi közben az új királyi palotába hajtottak.

Augusztusban nyílik meg a zsidó-kórház

A dr. Singer Bernát Szeretetház-Egyesület rendkívüli közgyűlése

Hétfőn délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a dr. Singer Bernát Szeretetház-Egyesület dr. Wilhelm Adolf elnökkel együtt.

A rendkívüli közgyűlések egyetlen tárgya volt, határozatot hozni a kórház céljaira alkalmas ház megvételében.

Vadászi Pál mérnök bejelentette, hogy a Nagy Ferenc-telepen a kórház céljaira megfelelő házat találtak, a Hevér-féle házat, amely 600.000 korona vételárban megvehető. A ház két épületről áll, tizenkét szobával, villanyvilágítással, vízvezetékkel.

A közgyűlés elhatározta, hogy a házat megveszi és megbizta az elnökséget, hogy a ház megvásárlás céljából haladéktalanul lépjenek érintkezésbe a tulajdonossal és kössék meg vele a házvételre vonatkozó adásvételi szerződést.

A közgyűlés ezután megválasztotta a kórházi bizottságot, amelynek tagjai lettek: dr. Milkó Izidor, Ungár Pál, Glied Adolf, Deutsch Hermann, Kriszhaber Ármán, Grossberger Ignác és Schweiger Jenő. További tagjai a bizottságnak mindazok az orvosok, akik főlajánlották, illetve főlajánlójuk díjtalan közreműködésüket.

A kórházi bizottság azonnal összeül és intézi a megvásárolt ház kórházi célokra való átalakítási és berendezési munkáit, amelyek új usig készen lesznek, úgy, hogy az új zsidó kórház egyelőre 18 ágyat berendezze az év augusztusában már átadható lesz rendeltetési céljainak.

A munkáspénztári tisztviselők becskeréki kongresszusa

A vajdasági betegsegélyzőpénztári tisztviselők közgyűlése hétfőn délután és este folyt le Veliki-Beeskereken, a munkásbiztosítópénztár helyiségében. A kongresszuson, melynek tárgyát a becskeréki pénztár kötelezőből elbocsátott tizenegy magyar és német nemzetiségű idősebb tisztviselő ügye képezte, a subotici, novisadi, sombori, szaboljai és vrsaci tisztviselők kiküldöttei is résztvettek.

A gyűlést Brkics Vojin képviselő, a betegpénztári tisztviselők szövetségének elnöke, nyitotta meg. Előterjesztette a vezetőség jelentését a szövetség működéséről. Bejelentette, hogy a tisztviselők fizetésének rendezését csak oly módon lehetett elérni, hogy a szövetség hozzájárult a munkaidő felémeléséhez és a tisztviselők létszám csökkentéséhez. A redukción végre is hajtották, melynek során Beeskereken sérelem érték a tisztviselők, Ennek az az oka, hogy Beeskerekről számos feljelentés érkezett a kormányhoz, melyekben egyes pénztári tisztviselőket kommunizmussal és irredentizmussal vádoltak. Az illetékes minisztériumban e feljelentéseknek minden vizsgálat nélkül hitelt adtak és ezért történt a méltánytalan elbocsátások. Remélik azonban, hogy a becskeréki tisztviselők közül néhányat vissza fognak helyezni állásába.

Megállapítja az elnök, hogy a 160 elbocsátás alkalmával csak öt-hat esetben történt sérelem.

Brkics ezután bejelentette, hogy az elbocsátott tisztviselők ügyének elintézése után lemond elnöki tisztéről, mert egyes tisztviselők támadást intéztek ellene.

Az elnöki jelentéshez Kartye (Zombolya), Zsivanovics (Bečkerek), Iskuljev (Vrsac), Lehoczky (Sombor) és

Boral (Bečkerek) szözlak hozzá. Brkics a gyűlés folyamán kijelentette, hogy nincs semmi garancia arra nézve, hogy további elbocsátások nem fognak történni.

Az esti gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely az elbocsátott tisztviselők visszavételét sürgeti.

Progresszív lesz a suboticiai pótadó

— A városi költségvetés részletei —

A suboticiai városi budgettel kapcsolatban megírjuk, hogy az 1922 évi költségvetés mintegy tízmillió koronás deficittel zárul. A költségvetés most már végleg elkészült abban a formájában, amint az a költségvetés elő fog kerülni.

Ezek szerint Subotica város rendelkezési szükségleteire a következő kiadási tétteleket irányozza elő a költségvetés az 1922. évre:

Fekvő javakra	2.552.930 din.
Vadalmakra	93.440 "
Ingóságokra	576.283 "
Közig. ill. tékekre	4.808.883 "
Rendőri kiadásokra	3.150.703 "
Egészségügyi kiadásokra	529.116 "
Képzés és jótékony intézetekre	1.262.310 "
Rendkívüli kiadásokra	460.340 "
Hitelműveletekre	1.597.930 "

Kiadások összege 15.031.935 din.

Ezzel szemben a város 1922. évi összbevétele 12.275.440 dina és így a mutatókó hiány 2.756.495 dinár, vagyis 11.025.980 korona. Ez a deficit kevesebb a tavalyinál, amikor is mintegy tizenegy millió koronás hiány mutatkozott és így a városi háztartás mérlege tekintetbe véve az idei agrarrevizió kedvezőlen eredményét, aránylag nem rossz.

A deficitet a város a pótadóval fogja fedezni. A városi pótadót az idén is progresszíve fogják kivéni, még pedig 40 százaléktól 200 százalékgig, ami átlagosan mintegy 100 százalékos pótadót tenne ki.

A városi költségvetést — amely Szivajdzsics főszámvévo munkája, a városi tanács most kinyomajta és megküldi a kiszélesített tanács tagjainak, hogy azok tanulmányozás után a június 23-ára összehívandó közgyűlésen letergályalassák.

Jugoszláv vétó a nyugatmagyarországi választásoknál

— Beavatkozott-e Jugoszlávia Ausztria hellyeibe? —

Bécsi politikai körökben az utóbbi napokban a legnagyobb diszkrecióval és tartózkodással tárgyálnak egy fölőtte kényes természetű diplomáciai ügyet. A kis Ausztria szomorú gazdasági helyzeténél fogva ugyanis teljes mértékben függ a mindenkori nemzetközi konstellációtól, melynek megproppandói és működési zavarai katasztrófális következményekkel járnak belső gazdasági életére. A parlamenti kritikának és az állam szuverenitását illető érzékenységnek itt jelentős akadályai vannak elő nem egyszer abban a magasabb érdekekben mely a külföldi segély és hitelakció zavartalanosságban foglalható össze. Az osztrák politikusok tehát nem ütöttek nagy zajt az érdekes eset körül, mely azonban ennek ellenére érdekes dokumentuma a St. Germain-i szerződéssel megalapított osztrák köztársaság függetlenségének.

A legutóbbi nyugatmagyarországi választások alkalmával ugyanis

az Ausztriához csatolt új tartomány déli részén levő horvát lakosság külön politikai pártba, a horvát nemzeti párttal szervezkedett.

A pártnak azonban a nemzeti érdekek védelmében tul egy másik be nem vallott célja is volt. Ez a cél azonban kifejezésre jutott abban, hogy a horvátok csatlakoztak a keresztényszocialista pártéhoz és jelöltjüknek pedig egy volt csász. és kir. vezérkari őrnagyot, Stipetics Szvetozár tette meg. — Az osztrák keresztényszocialisták — mint azt vezetőjüknek, Seipel kancellárnak bekészítő-éből is kitűnt — csak föltélesen hívták az osztrák köztársaságnak. Be-

nem vallott legfőbb ideáljuk azonban mégis a katolikus alapokon szervezkedett Habsburg—monarchia visszaillesztése. Kétségtelen, hogy vannak a mai osztrák kormányzó pártinak egyéb elemei is, de hogy a horvátok csatlakozásukkal élesen a legitimista szűrnyat akarták erőstíteni, annak Stipetics jelölése ékesen szóló bizonyítéka.

A nyugalmazott vezérőrnagyot már-már meg is választották midőn a Génusból hazatért Schober kancellár táviratilag hívta magához a burgenlandi keresztényszocialistápart vezető embereit. A parlamenti körökben elterjedt verziók szerint a visszalépő Schober azt tudatta a burgenlandi párt-nagyságokkal, hogy

azonnal meg kell semmisíteni Stipetics jelölését, mert Nincsiacs a délszláv állam külügyminisztere nem hajlandó Jugoszlávia lemondását az osztrák állami tulajdonokon való zálogjogról kijelenteni, ha az újonnan Ausztriához csatolt tartományban a horvát legitimizmusnak akarnak meleg-ágyat teremteni. Stipetics erre természetesen azonnal visszalépett. Schober közlése azonban egyáltalában nem került nyilvánosságra, sőt egy bécsi lapban, hol idevonatkozó célszók láttak napvilágot, a hivatalos cáfoló gépezet minden energiájával működni kezdett. Néhány nap múlva azonban ugyan ezen lap Stipetics őrnagytal nyilatkozatot kapott, melyben az kijelenti, hogy „mint jó osztrák állampolgár” kötelességének tartotta a visszalépést, mivel a kancellártól eredő közlések szerint a jugoszláv állam ettől tette függővé a zálogjogokról való lemondását.

Harminc rendőrt tartóztattak le Kolozsváron, mert kiléptek a szolgálatból

Kolozsvárról jelentik: Néhány nappal ezelőtt kétszáz kolozsvári rendőr adta be lemondását, mivel a létminimumon jóval aluli fizetésükből nem tudnak megélni. Kevés fizetésüket is rendszerlenül kapják. Lemondási kérvényüket a rendőrprefektus — Bukarestbe küldte.

A kétszáz közül harminc rendőr úgy nyilatkozott a rendőrprefektus előtt, hogy anyagi helyzetük nem engedi meg, hogy bevarják a lemondásukra a választ s ezértők azonnal le is szerelnék és nem teljesítenek tovább szolgálatot.

A rendőrprefektus azonnal elrendelte a rendőrök letartóztatását.

A letartóztatott rendőrök ezután átszállították az ügyészségre. Ez ügyben a főügyész a következőket mondotta:

— Harminc rendőr közül tizenkettőt, mivel vagyonnal rendelkeznek, szabadon engedtem, a többi tizennyolcat azonban amíg mindnyájukat kihallgatjuk az ügyben, letartóztatásban hagytam.

Mind a harmincat rövidesen kihallgatjuk s a szolgálatuk önkényesen elhagyása miatt folytatják le ellenük a vizsgálatot.

Egyébként rövidesen meg kell érkeznie Bukarestből a válasznak is, mely a lemondásuk elfogadása fölött történni fog.

Osijek nászajándéka a királynak

— Osijekli munkatársunktól —

Hengl Ferenc dr., Osijek polgármestere ülésere hívta össze a város anácsát annak megtárgyalása végett milyen nászajándékot ajánlanak fel Sándor királynak és a királynőnek az esküvő alkalmával.

Hosszas tárgyalás után a polgármester javaslatára a következő határozatot hozta:

„Öfelsége a király esküvje alkalmából Osijek város közönsége egy millió dindros kölcsönt vesz föl abból a célból, hogy egy új, teljesen modern gyermekotthon létesítsen, amely alapítvány Marióra királyné nevére fogja viselni.

A végrehajtásra vonatkozó módosításokat az alapító-levél fogja megállapítani, amelyet a király esküvőjéértől számított egy éven belül el kell készíteni.

A közgyűlés Hengl Ferenc dr. polgármestert bizza meg azzal, hogy legfelsőbb helyen eszközölje ki az alapítvány jóváhagyását.

A közgyűlés ezután megbizta a polgármestert, hogy a Marióra-gyermekotthon fölállításához szükséges egy milliónyi dindrnyi kölcsönt szeresse meg. Egyidejűleg pedig intézkedtek azért, hogy a tervezett gyermekotthon a város szépségét szemponjának megfelelő helyen, szép, parkozott téren épüljön föl.

A gyermekotthon építkezési munkálatait még a nyár folyamán megkezdik, az alapítványról szóló közgyűlési határozatot pedig a város közönsége külön hajón viszi el az esküvő napjára Beogradba, hogy ott átadja a királyi pártak.

Szociálista népgyűlés Becsukereken

— Vélőkibecsukereki munkalársantól —

A vélőkibecsukereki szociálisták-párt vasárnap délelőlti tíz órakor népgyűlést tartott a becsukereki kaszinó kertjében. A gyűlés elnöke Csoplya Kázmér munkáspártizár igazgatóval választották, aki rövid beszéddel nyitotta meg a gyűlést.

E után Kopalovics Zsivko, a szociálista-párt központi vezetőségének tagja szerbül és németül elmondott nagyobb beszédben foglalkozott a politikai helyzettel. Élesen kikelt az agrárreform-tervezet ellen, különösen azon része miatt, hogy a nem szlovákok ki akarják rekeszteni a földosztásból. Birálta ezután az adórendszer igazságtalanságát és kimutatta, hogy az állami kiadások elsősorban a munkás- és hivatalnokosztályt terhelik. Foglalkozott a külföldi kölcsönnel, amelynek feltételei elfogadhatatlannak tartja, végül tiltakozott a községi jegyzőknek és egyes vidéki rendőrhatalóságoknak a kikapásai ellen.

Utána Brkity Vojin képviselő hosszabb-n gyar beszédben foglalkozott a politikai helyzettel és élesen kikelt azon szakszervezetek ellen, amelyek kimondták, hogy nem kívánnak politikával foglalkozni.

A népgyűlés déli egy órakor ért véget.

A gyermeknap ünnepségei

Matiné, előadások, népünnepélyek pünkösdi két napján

A suboticei gyermekvédelmi hivatal a város tanácsával és valamennyi jónépszerű egyesülettel karöltve pünkösdi két napján jól sikerült gyermeknapot rendezett.

Az ünnepségek már szombaton este kezdődtek, amikor a városi tűzoltó-zenekar tiszteletét adott a városház tornyában. Vasárnap reggel ugyancsak a tűzoltó-zenekar járta be az utcákat, majd fél 11 órakor az izraelita nőegylet *gyermekma néni* rendezett a városi színházteremben.

A matinéi kedves kisánnyok táncokat és énekszámokat adtak elő nagy sikerrel, sok tapsot aratva. Délután a Péter- király parkban a Kereskedelmi Egyesület rendezett jól sikerült nagy népünnepélyt. A népünnepélyen volt tombola, körhinta, konfetti pezsgősátor és mindaz a sok szórakozás, ami ilyen alkalomkor szokásos. Nagyszámu közönség vett részt az izléesen díszített parkban a népünnepélyen egész késő estig, amikor a városigethen kezdődött vidám esti népmulatság. Ugyancsak vasárnap este a színházban a gyermeknap javára előadták a „Hajduk Sztankó” című szerb népszínművet, a Beograd-szálló éttermében pedig a Katolikus Leány-Egylet rendezett táncmulatságot. Ugyancsak a „Népkör” gazdag műsorú kabaré előadást rendezett.

Palicsón vasárnap délután 3 órakor kezdődött a szerb nőegylet által rendezett táncos egybekötött hangverseny, amelyen a suboticei „Sokol” és a novisadi „Trandafil” gyermekotthon növendékei vettek részt, jelenetekkel, szavaltatokkal és énekszámokkal, tanúságot téve ügyességükről.

Hétfőn délelőlti Palicsón, délután pedig a Városi Kávéházban volt előadás, amelyen a legtöbb tapsot az ügyes beograd-i gyermek-zenekar kapta, ugyszintén az énekar és a novisadi gyermek-otthon több leányüvendőke is szerepelt bátran és ügyesen. Közben a gyermekek tánca is perdült és ugy délelőlt, mint délután járták a kólót a városháza előtti téren.

Több sportünnepély is volt mindkét napon, amelyről a sportrovatban külön számolunk be. Az ünnepségeket végül hétfőn este a városi színházban a Műkedvelők Köre által

A sentai véres éjszaka

Novák Péter elmondja a háromszoros gyilkosság történetét — Mészáros Istvánnét, Andruskó Pált és a két cigányt szabadon bocsájtották

Novák Péter vallott. Vallomásaiból véresen bontakozik ki a hétfői éjszaka szörnyű képe.

A dráma szereplői a hatvan év körül Novák János, ötvenöt éves felesége Verona, tizenkét éves unokájuk Tóth Janika és a huszonnyolcszötendős Novák Péter. Több szereplő nincs.

Nincs felbujtó, nincs bűnségéd, büntetés, büntetéses, csak három csendes halott van, egy gonosztevő és két bűnjel: egy véres pisztoly és egy véres kőtel . . .

A háromszoros gyilkos vallomása

A Bácsmegyei Napló vasárnap számában már megirtuk, hogy Novák Péter beismerte, hogy ő ölte meg az anyját, apját és a kis Tóth Janikát.

A beismert vallomásról most a következő részleteket közölhetjük: Szombaton este 6 óra tájban Sumanovics vizsgálóbíró, Dudás rendőrkapitány két hatósági tanúval megjelentek a kórházban és beimentek Novák Péter betegszobájába. Felmutatták előtte a megtalált véres pisztolyt, amelyet magának ismert el és közölte vele az ellene összegyűjtött terhelő adatokat.

Megkérdezte tőle a rendőrkapitány, hogy mindezek után akar-e vallani? Senki sem kényszeríti a vallomásra, ha akar, valljon.

Novák Péter felült az ágyában és az arcán látszott, hogy nagy belső küzdelmet viv önmagával.

Először megkérdezte, hogy mi van a cigányokkal, akiket a rablógylilkossággal megvádolt.

— Le vannak csukva, — felelte a kapitány.

— A rokonaim közül kik vannak bezárva? — kérdezte most Novák Péter.

— A testvére Erzsi, Mészáros Istvánné és a szomszédjuk Andruskó Pál.

Ujabb szűnet. Hosszu, kinos percek következtek. Novák Péter némán ült az ágyban és sápadtan maga elé bémult. Percek múlva szólat meg:

— A testvérem és Andruskó ártatlanok. A cigányok is . . .

A véres éjszaka

Erre, minthaminden erejét elvesztette volna, visszahanyaltott ágyába és hosszú ideig nem szólt semmit.

Izsonnyu belső küzdelmet folytatott.

Azután suttogó hangon mondta, hozzának tenát, tollat, piporost, vallani akar. Es hozzáfogott a részletek elmondásához.

rendezett sikeres kabaré zárta le, amelyet tánc követett a hajnali órákig.

Valamennyi ünnepségen jótékony hölgyek és sok gyermek perselygyűjtést rendezett, valamint urnák is voltak felállítva és a közönség szívesen adakozott a nemes célra.

A gyermeknap erkölciség igen jól sikerült és hihetőleg jó lesz az anyjai eredmény is, ami most még nem állapítható meg, mert a jövődem elszámolása több napot vesz igénybe.

Hétfőn éjjel tíz óra tájban tért haza szülői házába, ahol lakott. Apja, anyja ébren voltak.

Amikor belépett a kishozzába, anyja, — aki a fiu vallomása szerint szeretett inni és hétfőn éjjel is ittas volt, — heves szemrehányásokkal fogadta. Hangos civakodás kezdődött közöttük, amiben az apa nem vett részt.

Péter kérte a vacsoráját. Az anyja odadobta elébe a serpenyőt, amelyben paprikás volt.

Ebből újból civakodás keletkezett. Az apa közbelépett és lecsendesítette a veszekedőket. Erre lessen elült a heves szócsata és 11 óra tájban mindannyian lefeküdtek.

Éjjel után egy és két óra között Péter felébredt és látta, hogy anyja ott áll az apja ágya előtt, kezében egy kőtellet. A fiu rászólt, hogy mit akar tenni, mire az ittas asszony azt mondta:

— Kirtom az egész családot.

Péter erre odament és elakarta huzni apja ágyától az anyját. Az erre, hatalmas asszony dulakodni kezdett a fiával. Péter akkor a szoba közepén álló, forgatható fedelű asztal fedelén egyet lendítve, az asztal fiókjából elővette az ott őrzött pisztolyt és azzal elkezdte teljes erővel ütni az anyja fejét. Erre a zajra az apa is föl ébredt és akkor már hárman dulakodtak. Eközben elsült a pisztoly, — hogy hogyan és miként, arról Péter nem akar tudni, — és egy golyó Novák Jánost a fülledőn találta. Közben tovább folyt — a fiu előadása szerint — a hallos usakodás közte és anyja között.

Fölébredt és odajött a kis Tóth Janika. Ezt Péter a pisztoly ágyával kétszer úgy jefebvágta, hogy a fiu vértől elborítva, haltn esett össze.

Novákné közben kifutott a konyhába, Péter utána, itt a kőtellet, amely anyja nyakán volt, megrántotta, hogy a hurok összeszorult, megfojja az asszonyt. Közben több lövés dördült el és az egyik lövés magát Novák Pétert érte a combján. Az oldalán levő horzsolt lövést a gyilkosság után ejtette Péter önmagán oly módon, hogy két ujával a felső bőrt elhuzta, azt átdölte, ezzel azt a látszatot akarta kelteni, hogy a rablógylilkos cigányok őt is megláthaták és öltek rá.

A rettenetes vérengzés után amikor a kishozzában már csak halottak voltak, Novák Péter egy rongyra göngyöltte a teljesén véres pisztolyt, kiment az udvara és végig haladva, a trágyadomb alájába rejtette a szörnyü csomagot.

Ezután visszament a szobába, ahol a borzalmas látványtól és saját szavai szorint, — a vérszagtól elájult.

Alétszágából, — állítása szerint — csak akkor ébredt föl, amikor reggel a gyilkosság fel volt fedezve és emberek jöttek a szobába.

Eddig terjed a háromszoros gyilkos vallomása, amelyben az elvetemült gonosztevő édesanyját akarja úgy feltüntetni, mint aki okozója lett volna a rettenetes bünténynek. Saját magát igyekszik menteni és védőlja az anyját. Azt azonban maga is beismeri, hogy január óta kizárólag sikkasztásokból és különböző csalásokból élt, a szülei nyakán előkődött, nem dolgozott, lumpolt, kártyázott és zülött.

A vallomás éjjel 11 órakor ért véget és utána Sumanovics vizsgálóbíró meg szombaton éjszaka folyamán elrendelte Mészáros Istvánné, Novák Erzsébet, továbbá Andruskó Pált és a két cigány szabadlára helyezését.

A gyilkosságból kifolyólag egyedül Novák Péter van letartóztatva. A legközelebbi napokban beszállítják a háromszoros gyilkost a suboticei ügyészség fogházába.

Subotica nászajándéka

A közgyűlés megszavazta a tanácsi előterjesztést

Subotica város hétüfőre hivta össze a rendkívüli közgyűlést, hogy elejtörjessze a királyi nászajándék ügyében kidolgozott javaslatot. A kiszélesített tanács a javaslatot egyhangulag el is fogadta és így most már véglegesé vált, hogy Subotica a Vajdaság közös nászajándékával együtt járul Sándor király elé.

A rendkívüli közgyűlés hétfőn délelőlti fél tízkor nyitotta meg Dobanovacsák Pál főispán, megemlékezve a királyi nászról és arról, hogy Subotica városa is hi akarja venni részét a nemzeti ünnepségekben.

Ezután Orsics Lázár főjegyző terjesztette elő a tanács javaslatát, amely felhatalmazást kér a közgyűléstől arra, hogy egy millió dinárt fordítson a királyi nászajándék részére, még pedig a Vajdaság által Beogradban építendő internatus céljaira, amelyben kizárólag vajdasági főiskolai hallgatók nyernének elhelyezést.

Dr. Petrovics János ügyvédnek, mint a kiszélesített tanács által az előkészítő bizottságba kiküldött egyik tagnak felszólalása után a közgyűlés egyhangulag megszavazta a javaslatot és a nászajándék céljára előirányzott egy millió dinárt.

Ezután az elnök főispán berekesztette a rövid lefolyású közgyűlést.

ROSSIJA—FONCIERE
biztosító- és viszontbiztosító társaság.
Az SRS. Alttan legmórvobli nemzeti társaság.

Főhivatal: Subotica (Művelődési ház).
Főigazgató: Subotica. Közigazgatási Bank és Szabóruha: Bácsmegyei Agrár-talparteráknál.

ELTÉR

— **A királyi yacht indulása.** A "Vedetta" nevű dunai monitor *Marinaries* kapitányi vezetése mellett hétfőn megérkezett Beogradba. Ez a hajó fog a Dunán őrszolgálatot teljesíteni. Megérkezett az az őrnaszádhajó is, amely az ünnepi hajó mellett teljesít őrszolgálatot. Ugyancsak elkészült teljesen az "Alexander" yacht gazdag díszítése is, amely a királyi családot fogja szállítani. A legújabb értesülés szerint Orsováról kedden délelőtt 10 órakor indul el a királyi yacht.

— **Pasic miniszterelnök Beogradban.** Beogradból jelentik: Pasic miniszterelnök kedden reggel Beogradba érkezett.

— **Megszervezték a választójogi tervezetet.** Beogradból jelentik: Hétfőn délelőtt tartotta a választójogi bizottság utolsó ülését, melyen megszervezték a választójogi törvény tárgyában a pártok közt létrejött meg egyeztetés határozatait.

— **A minisztertanács ülése.** Beogradból jelentik: Nicsics külügyminiszter a minisztertanács ülésén beszámolt az illdize tárgyalásairól. Bejelentette, hogy Pasic miniszterelnök elvleg elfogadta Lloyd George javaslatát.

— **Trifkovity miniszter beteg.** Trifkovity Márkó törvénykezéssé miniszter, a miniszterelnök helyettese megbetegedett. A miniszter betegsége könnyebb természetű.

— **Művészthon épül Beogradban.** Több művészati kezdeményezésére Beogradban mozgalom indultok egy művészthon felépítésére. A gyűlési akció eddigi eredményei nagy sikerrel kecsegtetnek.

— **A cseh követ a külügyminiszternél.** Beogradból jelentik: Kalina cseh követ hétfőn délelőtt meglátogatta Nicsics külügyminisztert, akivel egy óra hosszat tárgyalt.

— **A Népkör gyermeknapja.** A subotici Magyar Népkör nagyszerű estélyt rendezett a gyermeknap javára. Előkelő közönség színűtűg töltötte meg a Népkör tágas udvarát. A gyermeknap valamennyi ünnepéje között itt jelent meg a legnagyobb közönség. A pompás hangulatú estélyen konferansz-verseny volt Nagy Ódon dr., Liptay Bozsiko, Vukovics Géza, Ruby Gyula és Szántó Gábor dr. között. Nagy Endrének, Nadas Sándornak, Békeffy Lászlónak és Gábor Andornak egy-egy vidám daraját vitték sikerre a kiütő szerepek: Rutkay Ilonka, Rutkay Márta, Liptay Bozsi, Hoffmann Baby, Pieszkovics Lala, Rudics Olga, Jeszenszky Ernő, Nagy Ódon, Schedl József, Tamásy Béla és Kis Pál. Úgyesen énekelt Braucher Lili, Rutkay Márta pompás előadókészségről tett tanúságot, Rudics Margit és Bokor László kiütő táncszámokkal arattak sikert. A sikernek tényezői voltak még Mamusics István és Jeszenszky Ernő, akik magánzámokkal szerepeltek. A mindvégig mulattató műsort reggelig tartó tánc követte.

— **Állatorvosi főiskola.** A földművelésügyi miniszterium Zagrebban telket vásárolt, amelyre az állatorvosi főiskola palotáját fogják építeni. Az építkezést rövid időn belül megkezdik.

A magyarországi választások

A pótválasztásokon az egységpárti jelöltek győznek

Budapest. A pünkösdi hétfőjén lefolyt pótválasztások eddigi eredményei: *Hajduszoboszlón* megválasztották *Burabás Samu* egységpárti Dáner Béla egységpártival szemben, *Hajduböszörményben* *Szomjas Gusztáv* egységpártit *Tasnádi Kovács János* egységpártival szemben. *Abonyban* *Lévay Mihály* egységpártit, *Fábián István* egységpártival szemben. *Tiszaföldváron* *Erdői Harrach Tihamér* egységpártit *Csöka Lajos* clerikálissal szemben, *Tamásin* *Nagy Lajos* egységpártit *Kager István* Rassay pártival szemben, *Szegszárdon* *Orffy Imre dr.* egységpártit *Tebestven Jenő* Rassay-pártival szemben, *Kaposváron* *Hoyos Miksa* gróf egys. *Sávol János* szoc. dem. szemben, *Nagykőrösön* *Ráday Gedeon* gróf egységpártit *Pólya Antal* honvédelmi pártal szemben, *Pászlón* *Iványi Béla* egységpártit *Farkas Zsigmond* Kossuth-pártival szemben. *Göncön* *Nemes Bertalan* egységpártit *Kager József* Andrássy-pártival szemben, *Oroszádon* *Csizmádi András* egységpártit *Farkas István* szociáldemokratával szemben. *Szekelyhádon* *Fráter Pál* egységpártit *Orbók Atilla p.-k.-vel* szemben, *Alótdabason* *Szirák Pál* 48-as kizsgádtól *Zinszky István* egységpártival szemben, *Megyaszón* *Forgács Miklós* egyaegypártit *Fazekas Endre* 48-as-k.-p. szemben. *Kiskunhalasban* *Pronay György* báró egységpártit *Fodor Lajos* Rassay-pártival szemben, *Nagykátán* *Viczián István* egységpártit a Rassaypárti jelölttel szemben. *Pomázson* *Almássy László* egységpártit *Gonda Béla* szociáldemokratával szemben. *Szarv-*

son Borgulya Pál 48-as kizsgádtól *Takács József* szociáldemokratával szemben.

Budapest. A magyar képviselőválasztások második turnusának nyilvánosságára jutott eredménye szerint *Debrecenben* *Hegymegi Kiss Pál*, *Rassay párti*, *Jánossy Zoltán* pártönkivüli ellenlélek és *Győrki Imre dr.* szociéldemokratát választották meg abszolút szótöbbséggel. *Jánossy Lengyel Zoltán* buktatta ki, aki egységpárti programmal vállalt jelöltséget. *Pécsen* az első kerületben *Oberhammer Károly* és *Hammert Imre* pótválasztásba kerülnek, a második kerületben *Esztergályos János* szociáldemokrata lett a képviselő. *Miskolc* első kerületében *Reisinger Ferenc* szociáldemokrata kapott abszolút többséget, a másodikban *Huska Vilmos* demokrata és *Szentpály István* pótválasztásba kerülnek. *Győrben* az első kerületben *Némethi Károly* Heinrichpárti és *Hegyeshalmi* miniszter között pótválasztás lesz, a másodikban *Miákis Ferenc* szociáldemokrata és *Boros Alán* clerikális kerültek pótválasztásba, *Baján Lers Vilmos* báró egységpárti kibuktatta *Kiss György dr.-t*, aki szintén egységpárti programmal lépett föl. *Komáromban* *Korányi Frigyes* báró egységpárti és *Deák Lejos* szociáldemokrata között pótválasztás lesz. *Szekeshérváron* *Károlyi József* gróf Andrássypárti és *Silő József* szociáldemokrata kerülnek pótválasztásba. Kecskeméten *Peckár Gyula* és *Zsivay Tibor* egységpártiakat választották meg.

— **Jóteköny alapítvány.** Veliki-Becskeréről jelentik: A veliki becskeréki zsidó nemzeti egyesület elnökének, *Kerpner Lajosnak* halála alkalmával vasárnap gyűlést tartott, melyen emlékeztették, hogy az elhunyt emlékére nagyszegűt jóteköny alapítványt fognak létesíteni. Az alapítvány összegét és célját később fogják meghatározni.

— **Eljegyzés.** Fehér Bözike St. Kaniza és Huzsvár József Horgos jegyesek (Minden külön értesítés helyett.)

— **Gerhard Hauptmann-bemutató Bécsben.** Bécsből jelentik: A Neues Wiener Bühnense szombat este volt *Gerhard Hauptmann* „A bisehofsbergi ifju” című darabjának a bemutatása. *Gerhard Hauptmann* kiváságára a bemutató-előadónak a szemléli munkások ötven százalék kedvezményben részesülnek.

— **Gyermeknap Staramoravicán.** Ezziden a gyermeknapot június 18-án vasárnap tartják meg Staramorovicán, változott műsor keretében. Lesz műkedvelői előadás, kabaré, football és kerékárverseny, tréfas versenyek. Cigány és trombitazene mellett reggelig tartó tánc lesz.

— **A németek malmokat építenek Oroszországban.** Rigából jelentik, hogy több németnagyparas érkezett oda, hogy találkozzanak az orosz malomtröszt képviselőivel. A németek az Oroszországban építendő malmok ügyében folytatnak tárgyalásokat az oroszokkal.

— **A kínai polgárháború.** A Times értesülése szerint Kínában a rend még mindig nem állott helyre. A két tábor között a harc folyik. A mukdeni vonalon *Csang-Cso-Lin* előcsapatai megtámadták a nemzetközi vonatot. Az amerikai, angol és japán megbízottak emiatt tiltakoztak *Csang-Cso-Lin* tábornoknál.

— **Vasuti baleset.** Vasárnap délután *Marcikics Vince* 21 éves sándori születésű vasuti fiú, tolatás közben a disznó-rakodónál véletlenül leesett a mozdonyról. Az esés könnyen végzetessé válhatott volna és szerencsés véletlen, hogy a gép a leestet fűtőnek csak a bal lába sarkát horzsolta, anélkül, hogy súlyosabb sérülést okozott volna. A mentők a sérültet beszállították a kórházba.

— **Gyermeknap Bajmokon.** Pünkösdi vasárnapján tartották meg Bajmokon a gyermeknapot a következő programmal: Délelőtt az iskola helyiségében ünnepi szövedeket tartottak. Utána a gyermekek énekei, szavalatai következtek. Délután a vásártéren footballverseny volt a *Subotici Sport Egyeslet*—*Bajmoki Atl. Klub* között, majd kerékárverseny, zsákfutás stb. Este táncmulatság következett. A gyermeknap, melynek sikere *Nikolics Milán* jegyző buzgólkodott, igen szép anyagi eredménnyel járt.

— **A palicai strand megnyitása.** Pünkösdi-vasárnap délután volt a palicai strandfürdő ünnepélyes megnyitása. A verfényes meleg időben igen sokan vettek részt a megnyitáson és sok volt már a fürdőző is. A strand új bérleti, a *Commercia r. t.* sok meglepetéssel szolgált a közönségnek. Izléses és kényelmes strandfürdő-kosarak, fekvőpadok és több más újítás szolgált a fürdő vendégeinek kényelmére és ezenkívül most építik a fő föltötti kávéházi terraszt, továbbá a vízbe vivő csúszdát és most szerelik fel a tornaszereket, úgy, hogy az újjáalakuló strand csak néhány nap múlva fog teljesen kialakulni. A strand-vendéglő asztalainál sokáig jó hangulatban volt együtt a közönség.

— **Műkedvelő előadás Staramoravicán.** A staramoravai ifjúság pünkösdi hétfőjén a *Farkas-féle* vendéglőben sikerült műkedvelő előadást rendezni. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

— **Letartóztatott portugál tisztek.** Lisszabonból jelentik: A kormány rendelkezése itt letartóztatott 15 tiszteket, köztük *Godao* ezredet, akiket azzal vádolnak, hogy résztvettek az 1921. évi októberi forradalmi mozgalomban, amelyek során *Granio* miniszterelnököt is meggyilkolták.

— **A Duna títka.** Beogradból jelentik, hogy a hajóal ómason egy férfi és egy női hullát fogták ki. A vízbe fulltak kiáltást nem lehetett megállítani.

— **Akát tévedésből elégettek.** A Texas állambeli *Wacs* községben, — mint egy washingtoni távirat közli, meglincselték és nyilvánosan elégettek egy néger munkást, aki azzal vádolták, hogy egy fehér asszony ellen merénylőket követelt el. A napokban kétségtelen bizonyítékok merültek fel, amelyek szerint a meglincselt néger munkásnak semmi közössem volt a kérdéses merénylővel.

— **Az amnesztiát kiterjesztik a délszerbiai bűnösökre is.** A „Pravda” értesülése szerint a minisztertanács véglegesen megállapodott az amnesztia kérdésében. Elhatározta, hogy a királyi kegyelmet a délszerbiai bűnösökre is kiterjeszti. Az amnesztia-rendeletet hétfőn *Sándor király* már alá írta és az megküldték már az igazságügyi hatóságoknak.

— **Orosz-bolgár megegyezés.** Bukarestből érdező hírek szerint *Stambulinski* Genuában megegyezésre lépett *Csicserin*nel *Dobrudzsa* és *Besarabia* ügyében. A megegyezés szerint a bolgárok *Dobrudzsát*, az oroszok pedig *Besarabiát* a maguk részére akaják biztosítani.

— **A gyilkos alkohol.** A skopljai kórház gyógyszerésze *Andrijevits Nit* öngyilkossági szándékkal nagy adag mérget vett be és meghalt. Az öngyilkos gyógyszerész a mérteletlen alkoholvásznak lett ez aloidzata, amely idegeit teljesen tönkretette.

— **Rözsa-bál Bajsan.** Pünkösdi vasárnap jölsikerült rözsa-bál rendezett a bajsai fiatalság a *Barkoci-féle* vendéglőben. A tánc reggelig tartott.

— **Amnesztiát Romániában.** Bukarestből jelentik: A hivatalos lap legújabb száma közli a politikai bűnösökről szóló amnesztia-rendeletet. A „Times” értesülése szerint amnesztiát kap az a 250 kommunista is, akiket a múlt esztendőben a *III-ik Internacionáléhoz* való csatlakozás miatt ítélték el.

Sporteredmények

— **Németország haladékokat kapott.** Berliából jelentik: A Németországnak adott moratóriumot meghosszabbítottak 1922 végéig. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Németország függő adósságainak rendezése csak nemzetközi kölcsön segítségével lehetséges. A párisi kölcsönbiztosítási tárgyalásairól ellentmondó hírek érkeztek.

— **Franciaország a hágai konferencia cinalasztását kívánja.** Párisi jelentések szerint a francia kormány a hágai konferencia elhalasztását fogja kívánni. Az amerikai kormány ma hivatalosan tudatta, hogy nem képviselheti magát a konferencián.

— **Új psychotechnikai intézet Amerikában.** A híres newyorki psychológus, Cattell a yalei egyetem elnökével, Angellel egyetemben új intézetet létesítettek az amerikai gazdasági élet szolgáltatására, a világ gazdaságát újraépítésére. Az intézetnek az a rendeltetése, hogy psychológiai módszerekkel állapítsa meg az embereknek a választandó foglalkozásra való ráteremttségét. Az alapított kiszámították, hogy ha az ő módszereikkel dolgoznának mindenütt és minden férfi és minden nő a maga helyére kerülne, akkor évenként 60 millió dollárral gyarapodna a nemzeti vagyon.

— **Zsirszódát ivott.** Márton Géza 11 éves fiu születének, a Majsaí-szölők 11. szám alatti lakásán szombaton tévedés folytán zsirszódát ivott. A fucska szomjas volt, bement a lakásba, ahol egy felt poharat talált és mitsem gyanítva, ivott belőle. A pohárban azonban zsirszóda volt. A fiut a mentők a kórházba szállították, ahol gyomormosást végeztek. A fiu állapota nem súlyos.

— **Oroszország visszaadta a háboruban elkobzott német hajókat.** Berlinből jelentik: Schomann fregattkapitány a német kormány megbízásából Szentpétervárra utazott, hogy átvegye azokat a hajókat, amelyeket Oroszország a háború folyamán elkobzott Németországtól. A szovjetkormány körülbelül harminc hajót fog visszaadni.

— **Héber egyetem Palesztinában.** Londonból jelentik: A londoni zsidó hitközség az amerikai hitközségekkel karöltve 4,000,000 font sterlinget gyűjtött össze egy Palesztinában felállítandó héber egyetem céljaira. Az eddigi tervek szerint még ez év őszén megkezdődne az egyetemen a tanítás.

(*) **Roth Olga** kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova u. 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbrónmásztás, alkalmasan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szepők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfelhérisztó és szepőkencsők stb. 2804

(*) **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rendelője nami betegek részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroksa-féle ház.

(*) **Dr. Herman Károly** orvos németországi utaról visszatért és rendeléseit újból megkezdte. Rendel. d. e. 8—10-ig és d. u. 2—5-ig. Rudics-u. 2. Röntgen. 3747

Subotica B) válogatott—Sombori B)

5:2 (3:1). A sombori csapat, amely hirtelen összeszedett játékosokból állt (volt köztük második csapatbeli is), nem volt komoly ellenfél. A két hátvéd olyan primitívvül játszott, hogy a suboticiai csatársor, ha egy kissé jobban összeszedte magát, még néhány gólt lehetett volna. Csatársoruk a győnye védelem miatt nem tudott érvényesülni. Kaics és Szabó — utóbbi a mezőny legjobb embere volt — partnerek híján nem boldogultak. A suboticiai csapat szűrkén játszott, csupán az első félidőben mozogtak néha élénken és tetszetősen. Szleokát a sombori jobbhál könnyen fogta. A belső csatárok nem nyújtottak semmi különösét és a halvesorból is csak Heid és Bence III. állottak feladatuk magaslátán. A két hátvéd közül Beleslin volt a jobbik, de játéka megérzett néha, hogy nagyon rászokott a csatárposztra.

Drenkovic bírónak az ofseidok iránt nincs érzéke és a szabálytalanságok nagy részét sem igen vette észre. Itélkezéseiben bizonytalan volt.

Az első félidő elején rögtön a suboticiai csapat veszi át a vezetést, azonban a belső csatárok a jobbszélről kiinduló akciót nem tudják befejezni.

A tizedik percben Szabó—Kaics összjátéka után Kaics kiugrik és gólt lő. Néhány percet rá a sombori védelem hibájából Csete kiegyenlít. Kezds után a somboriak támadnak, de Szabó leadott szép labdát a szélsők sora elrontják. A suboticiai csapat abszolút fölénybe kerül. A 22-ik percben egy kavardós alkalmával Horvát gólt lő, majd a 33-ik percben az erősen ofseidról induló Csete lefutása eredményez újabb gólt.

A második félidőben mindkét csapatlan a fáradtság jeleit mutatkoznak. A suboticiai csapat van többször frontban. A félidő közepe táján a suboticiak újabb gólt érnek el. A 28-ik percben Szabó remek áttöréssel a suboticiai kapu elé kerül, élesen plaszirozott labdáját Takács lekési. A gól után újabb támadásokat vezet a suboticiai csatársor. A játék végén Inotay az ötödik gólt rugja.

Sand—Bečkerek komb. 1:0. A Sand csapata szép játék után győz a bečkerekiek ellen. A Sandban a csatársor volt a legjobb. A bečkerekiek védelme bizonytalanul és gyöngén dolgozott.

Suboticiai Sport—Bajmoki SC 6:3. Bíró: Szakáll. Szép játék. A Sport legjobb embere Mészáros volt, aki egy-maga öt gólt lőtt.

Bečkerek komb.—Sand 2:1. Pünkösd másodnapján a Sand tartalékok állt ki. A bečkerekiek lelkesen, de minden kombinatív érzék nélkül játszottak.

Atlétikai verseny a Sport-pályán. A gyermeknap keretében lezajlott atlétikai verseny részletes eredményei a következők: 100 m: 1. Inotay (Sport) 12.3, 2. Csete (Sport). 400 m: 1. Inotay 60.5, 2. Csete. Távolugrás: 1. Inotay, 2. Korhec (Sport). Helyből távolugrás: 1. Korhec 2.55 m. Súlydobás: 1. Korhec9.55 m, 2. Kincses (Sport) 9.20 m. 1000 m: 1. Varga (Sand) 2. Csete. 3000 m. gyaloglás: 1. Arnstein (Sand), 2. Stipics (Sand). Kerékpárverseny: 1. Szagneister (Sp.), 2. Takács (Sport).

Novimad.

NTK—J. Makkabi 6:1 (serlegmérkőzés). Az NTK Bisztrovicsak és a két Breznikkel megerősödvé állt föl. A mezőnyben J. Makkabi egyenrangú ellenfele volt a NTK-nak, a kapu elől azonban csatárai tehetetleneknek bizonyultak. Az NTK-ban jók voltak Bisztrovics, a két Breznik és Schäffer. A Makkabiban Krausz mutatott kiemelkedő játékot. Ő rugta a Makkabi egyetlen gólját is.

NAK—OSKV 1:1 (serlegmérkőzés). Bíró: Csillag (Subotica). Durva játék, amelyben különösen az OSKV járt elől jó példával. A NAK-ból Haraszty és Bertók játéka tűnt ki, az OSKV-ben Sevič és Jovanovic volt a legjobb.

J. Makkabi—OSKV 3:3 (serlegmérkőzés). Egyenlő erők küzdelme. A játék nagyrésztben unalmas és tartalmatlan volt.

NAK—NTK 3:1 (a serlegmérkőzés öbütöje). A NAK győzelme nagy meglepetés. A NAK lelkesen és szépen játszott. A győztes csapatban jók voltak Róka és Haraszty. Az NTK-ben Bisztrovics játéka emelkedett ki.

Sand—Sombori Amatőr (hazena) 5:1.

A Sombor—Subotica válogatott A) csapatainak mérkőzését valószínűleg jövő vasárnap tartják meg Somborban.

Staromeravici AC—Militici SC 1:1.

Beograd.
Beograd vál.—Vardar 2:1. A beográdi reprezentativok várokozáson alul gyöngén játszottak.

BSC—Vardar 2:0.
Budapest.

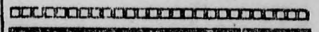
MTK—Union (Hamburg) 0:0. Az első félidőben MTK Orth nélkül játszik, Hullámzó mezőnyjáték. Az Union támadásait Kropacsek menti, a második félidőben beáll Orth is, akinek vezetésével az MTK csatársor állandóan frontban van, de a kitünően védő hamburgi kapus a legveszélyesebb lövéseket is védi.

UTE—Szombathelyi AK 1:0 (knapmérkőzés). A szombathelyi csapat tetszős, szép játékokat produkált, az UTE csak nehéz küzdelem árán tudta megszerezni a győzelmet.

Az FTC nemzetközi atlétikai versenye. Az FTC atlétikai versenyén részt vett a két híres német rekordér: Kerr és Bedarf is, de mindketten váratlanul csak helyezéssel végeztek. Kerr a 800 méteren Benedek, Fonyó és Vogel mögött a negyedik helyet tudta csak megszerezni. Bedarfol az 5000 méteren Némethy FTC verte meg új országos rekordral. A verseny kiemelkedő momentumra volt még Gerő KAOE kitünő futása, aki 100 méteren beállította a országos rekordot. Részletes eredmények: 100 m: 1. Gerő KAOE 10.8 mp, 2. Kuruczy MTK 11.2. Súlydobás: 1. Vállay MAC 18.18 m. Magasugrás: 1. Gáspár BBTE 181 cm. 800 m: 1. Benedek MAC 1 p. 59.2 mp. 2. Fonyó MTK, Diszkoszvetés: 1. Csejtelj BEAC 41.68, 2. Toldy FTC 40.92. 3000 m. gyaloglás: 1. Hóra FTC 14 p. 19.5 mp. 2. Szablyár. (Az ifjúsági Hóra nehéz küzdelemmel győzött). 5000 m: 1. Némethy FTC 15 p. 40.6 mp. (országos rekord). 2. Bedarf 15 p. 43.8 mp. (A nap legszebb versenye.

A német rekordér erős tempóban vezet az utolsó körben erős küzdelem, amelyből Némethy kerül ki győztesen). Rudugrás: 1. Hadházy 8.40 m. Gerelyvetés, előnyverseny: 1. Gyurko 60.15 m. (6.60 m. előny). Csejtelj BEAC 55.20 méterrel harmadik lett. 400 m: 1. Kainráth MTK 53.1. 3000 m. II. oszt: 1. Krausz 9 p. 41.6 mp. Távolugrás: 1. Molnár Székesfehérvári TC 6.65 m, 1500 m: 1. Fonyó MTK 4 p. 19.1 mp. Staféta (100×200×300×400): 1. MAC 2 p. 22 mp.

Vasutas sportegylet alakul Subotican. A suboticiai vasutagazgatóság területén alakult vasutas-szövetség alap-szabályai értelmében f. hó 3-án megalakította sportosztályát, amely a sport minden ágával foglalkozni fog. Az alsóztály elnöke Pánity P. Antal, főtítkára Malagurszki Vince, intézője pedig Heckinger Károly. A hajdani Szvak régi gárdája nagy lelkesedéssel csoportosul az új alakulat köré, az első napon már két teljes labdarúgó-csapat jelentkezik, amelyek a tréninget már a legközelebbi napokban megkezdik és amelyekkel a vezetőség július hó első felében bemutatás mérkőzést kíván tartani. Sportkörökben nagy várakozással néznek az új egyesület működése elé. A klub neve: Zseleznicárszki Atlétikai Klub (Zs AK), színei: fehér és fekete.

Férfi és női ruhákat 100 év óta

fest és tisztít

Husvéth István kelemfestő és vegytisztító gyára Sombor, kétfestő gyártól ké-jen min át és ajánlatol.

RUFF

féle csokoládébonbonok utolérhetetlenek

100 métermázs NAPRAFORGÓ (TANYER ROZSA M. G.)

100 métermázs PRIMA MÁKRA

SÜRGŐS ÁRAJANLATOKAT KÉRUNK! (Promt szállítás jellegre a kiadóhivatalba)

„PHILATELIA”
BÉLYEGKERESKEDÉS — SZÉCSI E. SUBOTICA, FÓPOSTA MELLETT
VÉTEL-ELADÁS-CSERE
Keresek megvételre has náltjuzozsláb bélyegeket tekintve tisztki akidásokra hármlj mennyiségben

REGÉNY

Az ezerarcu ember

III. FEJEZET.

Csak Péter nem tett semmit, hogy a francia vámerőket magára barágtassa. Kezét zsebébe mődyesztve nyugodtan engedte, hogy elfogyjak.

— Kellemsőbb dolgot nem is kívánhatam magamnak, — gondolta Péter és barátságos mosollyal tett eleget a vámerők felhívásának, hogy kövesse őket a naszádra. A szép zsebkéscét azonban elkobozták. Már másnap a St. Maloi fogházban ültek.

Péter egy tágas, világos cellát kapott. Kilitással a tengerre és sorsával nagyon meg volt elégedve. Mikor a nehéz vasajló bezárult mögötte, bukfenecel veletl és uprált örömeiben.

— Itt maradok addig, míg a részvérirok fel nem mennek, — gondolta gyönyörrel s kidugta orrát a rácson, hogy minél többet láthasson a kikötőtől és a környéktől. — Ha Bobby Dodd itt rámtalál, akkor megérdemli nagy nevét.

Vidáman fektett le a kemény ágyra és fűtyörészett. Csak Polly hiányzott teljes boldogságához.

Még soha ilyen vidám fogoly nemült a St. Maloi fogházban, mint az új 19-es. Az őr alig bírta a nevetést visszafojtani, mikor az ennyivalót bevitte neki és ő látogást szaladt elője.

Péter nem unta magát. Ha nem ugrott vagy tornászott, akkor a künn fel s alá sétáló őrről szórakozott. Francia tudása, bár nem volt tökéletes, egészen jól megértették egymást.

Közben egyszer-egyszer magával is foglalkozott. A padon fekvre, most Pollyra gondolt.

— Nagy szemeket meresztene az édes, — gondolta, — ha engem itt látna.

E pillanatban a szomszéd cellából kopogtatás hallatszott, Péter feszültt figyelt. Hosszu és rövid kopogtatásokat különböztetett meg, bizonyos jelek szerint összetéve. Minden kétséget kizárólag morse jeleket adott le a szomszéd. No ebben aztán teljesen otthon volt Péter. Mint hajós nemcsak a zászlójelezt tanulta meg, hanem az éjszakai rövid és hosszú fényjelzéseket is. Az egész A, B, C a fejében volt.

Nagyon meglepődött az érinkezős.

— Ki ott? — kérde ő angolul.

— William Smith, Londonból. — volt a válasz.

— Miért ülsz itt?

— Egy kis betörést követtem el s három évet szótak rám.

— Gratullok, mióta ülsz már?

— Féléve. De már unom.

— Elhiszem, — sürgönyözte vissza Péter.

— Legközelebb megszököm.

— Hogyan?

— Az ablakon át. Már öt keresztvasat megazítottam.

— Nem venni észre?

— Nem, ebben nagy gyakorlatom van. Azután Londonba megyek.

— Kellems utat.

— Nem akarsz velem jönni?

— Köszönöm, én jól érzem itt magam.

— Neked csak a falat kell átörönd, nem vasat.

— Nem érzem szükségét, — felelt Péter.

— Jó, — hangzott túlról és a társalgás megszűnt.

— Eszembe sem jut ellágyani ez

a pompás hotelé, ahol ingyen ilyen jól ellátanak, — gondolta Péter és kezét dorzsolta.

Három nappal később a törvény előtt állott. Másik három társát már kihallgatták, összelőrvé ütke a vádlottak padján. Voss Péter nyájasan köszönt a napot, urainak és mind a három bíró előtt mélyen meghajolt. De ezek nagyon haragosak voltak és nem is vizionozták köszöntését.

Most személyleírása következett.

A hajós és alkalmazottai bementése szerint megállapították, hogy mint hajótörést került a csempészhojóra. Ennélfogva büntetésre igen enyhé lehet, ha ugyan egészen fel nem menlik.

— Hogy hívják? — kérde az első bíró.

Péter megvakarta a füle tővét, nem találta tanácsosnak valódi nevét bemondani.

— Engem hívjak? — kérdezte. Megakadt és hiedten szólt — uraim, elfeledtem a nevemet!

A bírák sokatmondóan mosolyogtak. Tisztán látták, hogy a vidított nak súlyos bűn nyomja a lelkiismeretét.

Voss Péter azonban olyan valószínűen tudta okát adni e bajának hogy a bíráknak kétségek támadtak:

— Néhány nap előtt egy hajó feledéztől a tengerbe estem, — kezdte bántalanon elbeszéli, miközben a fejére estem, teljesen elvesztettem a beszéloképességemet. Még a hajó nevére sem emlékszem, amelyről leestem. A fejem most olyan, mint egy üres fazék.

— Ön tehát azt állítja, hogy teljes emlékezőcsét elvesztette? — kérdezte a bíró figyelve.

— Teljesen! — felelte Péter vállvonogatva.

— Hiszen akkor a beszédét is el kellett felejténie!

— Hogyan? — kérde Péter. — Akkor, engedelmevel, csak egy részét vesztettem el az emlékezőteht.Égemenek.

— Mi nyugalmat és alkalmat nyujtunk önnek az elvesztett memóriáját visszaszerzeni, — szólt a bíró gunyosan és cellájába vitette.

Penfold kapitányi hat hónapra, a matrózt nyolc hétre és az inst négy hétre ítélték. A Queen-t elárverezték és Margaritta nev alatt francia zászlóval indult Jerseybe.

Voss Péter cellájában aludt képző délelőttig. Néha érdeklődött szomszédjainál, mennyire haladt munkájában. de ez nem szivesen állt vele szóba, mert nem volt közös az érdeklük.

— Mit akarsz odaát Londonban? — kérdezte Voss Péter. — Talán ismét egy kis betörést tervezel?

— Élni csak kell, — válaszolt William Smith, — az üzlet, üzlet.

— Hiszen itt nagyon kellemes az élet.

— Whisky nélkül? — felelte az.

— A legjobb whiskit Chelseában kapni.

— Egészségedre. — sürgönyözött Voss vissza, a másik oldalára fordult és tovább aludt.

De a fogházigazgató nem tudott aludni. A vizsgálati fogoly a 19-es cellában, megrabolta álmát. Az igazgató ugyanis tudományos kutató volt. Csaknem minden bűnösben, akit rábíztak, érdekes esetet sejtett. A fogházigazgató azon az állásponton volt, hogy a 19-es fogoly nem veszélyes szemlélés, hanem elsőrangúpszichológiai probléma.

Többizben felvezette magához azt az embert s barátságos beszélgetést folytatott vele. Voss Péter hamar észre tévnyádin van és híven, állhatatosan megmaradt azon állításánál, hogy nemcsak nevét, de egész előző életét elfelejtette.

Az igazgató tudományos hajlamának lelkes támogatója volt a St. Maloi ideg orvos, Élt hívta a tanácskozásra. Megvizsgálta alaposan a foglyot s hajlandónak látszott az igazgató véleményét osztani. De hogy biztosra menjenek, elhatározták, hogy a 19-es foglyot kenyérrre és vízre fogják.

— Mi az? — szólt Voss Péter az őrhoz, mikor a neki rendelt ételmet hozta, — ettől kapjam vissza az emlékezőcsémet? Akkor legalább is dupla adag beteg kosztra lenne szükségem.

Azt azonban nem kapta meg.

Másnap reggel súlyos ájulást szimulált, a következő napon gőrcsöbbe esett. A fogházorvost elhívták és az beteg-kosztot rendelt neki. Mikor Voss a vörösrre stított beafsteakent megszagolta, jobban lett s az étel pompásan ízlett neki.

— A fogházban tudni kell, hogy viselkedjék az ember, — gondolta és megtörölte a száját.

Az ideg orvos újól megvizsgálta és tanulmányt írt róla, melyet közlés végett beküldött a legismertebb orvosok lapnak.

Voss Péter átsürgönyözött William Smithnek, aki munkájával teljesen felhagyott.

— A rászpolyom leestél, — felelte ez vissza.

— Mi lesz most? — kérdezte Voss.

— Ujat csinálók magamnak, — volt a felelet.

— Miből?

— Az ágyvasból.

Voss Péter az ágyra nézett, — az is vasból volt. Talán lehet róla egy darabot észrevétlenül letérni s rászpolyának használni. De hiszen erre még ráér, ha itt nem fog neki többé tetszeni.

A fogházigazgató érdeklődése a 19-es fogoly iránt nagy mértékben növekedett, orvos barátjának tanulmánya folytán, mert ekközben a tanulmány meg is jelent.

Újól elővezette magának az embert.

— Hogy tetszik itt önnek?

— Kitiünően, — szólt Voss átszellemelten, — a koszt elsőrangú. A bánásmód gyengéd és tapintatos. Ha emlékezőcsémet visszanyerném, egész hátközöttséggel állítanám, hogy soha ilyen kényelmes hotelben nem laktam.

Ez jól esett az igazgatónak. Voss Péter továbbra is beteg-kosztot kapott.

— Milyen kedves! — gondolta és kitiünő átvággyal fogyasztotta el a fiatal tyukot, melyet az őr hozott neki. — Egy jó kritika csodákat művelhet.

— Husz ki egy vasat az ágyvasból, — sürgönyözte a szomszéd.

Voss Péter szolgálatkész volt, mint mindig, azonnal megvizsgálta az ágyat és csakhamar meg is találta az alkalmas rudacsát.

— Az egyik felén forrasztva van, — jelezte át.

— Letérni, — parancsolta Smith.

— Az ördögbe is, — mondta magában Voss, — Szabad kézzel két forrasztást letérni, ez nem kis feladat.

De mégis munkához fogott és végére sikerült. Második este a vas a kezében volt. Most meg kell élesíteni.

Schmith nem takarékoskodott a jó tanácsokkal. Voss Péter, aki igazán nem esett a feje lágyára, elismerő maga felett a felényét. A padló követőzén megélesítette a végét és elkezdte a közfalon egy kis lukat fúrni. A fal égetett vörös téglából épült és csak két és fél téglá vastagságú volt. A rudacska nem volt elég hosszú, De Smith az ő vasával szembe dolgozott, miután a furás helyét pontosan ki kopogatta.

(Folyt. köv.)

SAKK

Rovatvezető: **Maróczy Géza**

42. számú fődárvány.

Feigl Miksától.

Sötét: Kd5, Bg1, Fh4; gy: b5, c6, d5, e3 és f4 (8).

Világos: Kb8, Va7, He6 és g8; gy: b4, d2, d3, e2, f6 és g3 (10).
Mett három lépésben.

43. számú játszma.

Játszották Berlinben 1922. évi április havában, VIII. match partie.

Világos:	Sötét:
Sämisch	Réti
1. d2—d4	Hg8—f6
2. e2—c4	b7—b6
3. Hb1—c3	Fc8—b7
4. Vd1—c2	g7—g6
5. e2—e4	d7—d6
6. g2—g3	Ff8—g7

A kettős szárnyú fejlődés egyik gyakran látható formája a smodern sakk-elmelet-nek, hogy ez jobb legyen a közpén keresztül való fejlődésnél, aligha hisszük.

7. Ff1—g2	Hb8—c6
8. Hg1—e2	e7—e5
9. d4—d5

Most hogy a huszár c6-on áll ez a tempónyerés nagyon hatályos.

9.	Hc6—e7
10. elsőncel	elsőncel
11. f2—f4!	e5×f4
12. g3×f4	Hf6—d7
13. Hc3—b5	Kg3—b8
14. Fc1—d2	He7—g8
15. Fd2—c3	h7—h6
16. Ba1—e1	a7—a5

Sötét rosszul áll, utolsó lépésével semmit sem javít helyzetén s látszik, hogy csak arra kíváncsi, hogyan veszt el a játszmat.

17. Hb5—d4	Vd8—h4
18. Hd4—f3	Vh5—e7
19. He2—d4	Kh8—h7
20. Hd4—45!

Azonnal dönt!

20.	g6×f5
21. e4×f5	Hd7—f6

Más lépésekre f5—f6 következnek.

22. Be1×e7	Hg8×e7
23. Hf3—g5+	Kh7—h8
24. b2—b3	Ba8—c8
25. Vc2—b2	He7×f5
26. Fc3×f6	h6×g5
27. f4×g5	Hg7×f6
28. Vh5×f6+	Hf5—g7
29. g5—g6!	

Sötét föladta. A match Sämisch győzelmével végződött, aki nyert négy játszmat, vesztett egy játszmat, három pedig döntetlenné lett.

Maróczy-dr. Olland match. Rovatvezetőnknek a hollandi mester ellen játszott kettős mérkőzése a negyedik játszma után félben maradt. Az állás négy nyert játszma Maróczy javára. A match július hónapban nyer befejezett.

NYILTTÉR.

Gazdák figyelmébe!

Tel.: 186. **MÜTRÁGYA** Tel.: 186.

(ásvány superphosphát) nagyban és kicsinyben kapható

GOMBOS IMRE SOMBOR

SV. ROKOVA ULICA 21.

a **DANICA VEGYIPAR R. T.**

képviselőjénél.

Megbízható ügynököket keresek.

Női

szabászati tanfolyam.

Megnyílik folyó hó 6-án és tart július 6-ig. 11-ik tanus kezdődik július 7-én és tart augusztus 7-ig. 11-ik tanus kezdődik aug. 8-án és tart szept. 8-ig.

Beiratkozni lehet a mai naptól kezdve.

Megáttanulóknak külön órát adok. Férfiszabók- és varrónőknak külön előadást tartok.

TANDÍJ 500 DINÁR.

CSAPÓ SÁNDOR női szabó

volt technológiai szakrajzelőadó

SUBOTICA, KARADŽIČEVA ULICA 4. SZÁM

a Bárány szállodával szemben.

ROTH FERENC

KALAPRAKTÁRA

SUBOTICA

Tisztelettel tudomására hozom ugy a n. é. vásárlóközönség, mint eddig b. vevőimnek, hogy kalapüzletemet Jelašičeva- ulica 8. szám alá (volt Hollósy-féle fényképezési műterem helyére) helyeztem át. Raktáron tartok elsősorú gyártmányú férfi és fiukalapokat és sapkákat, továbbá kalapkereskedők és kalaposmesterek számára stumpokat, szallagokat és egyéb kalapfelszerelési cikkeket. Törekvésem mint eddig is oda fog irányulni, hogy b. vevőim legmagasabb igényeit is pontosan teljesítsem.

Tisztelettel

Roth Ferenc (Duci bácsi fia).

Perfekt horvát-német levelezőt

(nőtlen) keres a

Djakovoi Hengermalom R.-t. Djakovo 3868

Szemüveget

leggyorsabban legpontosabban legolcsóbban

készít,

fényképezőgépet orvosi műszereket

javit,

borotvát, ollót, élellet

élesít

Tenner optikus

Subotica Flekašandra ul. 11. Fényképezési cikkek nagy választékban!

Irgépek
szakszerű pontos javítás.
Fényképezési összes CIKKEK NAGYBAN készí-
tásig. Irgatások.
Bélgépek
gyártás 24 óra alatt.
Gilette-kések
köszöritése.
Eredeti Zeiss-
szemüvegek
terakata.
Mayerhof A optikusról

Több vagon cseh textiláru érkezett
BačkoPotisko Promet-nak
Stari Bečejre. Eladás csak nagyban.

Adán a Bácsmegyei Napló részére hirdetőseket felvező Párducz Vince hirdapelárúitó.

VIZSGÁZOTT MOZDONYVEZETŐ
tanult géplakatos, ki a mozdonyjavításokat is önállóan végzi, továbbá
SPECIALISTA SZERSZÁMLAKATOS
nagy gépműhely részére, ki az összes modern szerszámok és szerszámgepek javításában járatos, állandó alkalmazásra
KERESTETIK.

Ajánlatokat B. C. R. T. alatt a kiadó- hivatalba kell küldeni.
3556

ÉKSZEREK ÉS ÓRÁK
a legolcsóbban kaphatók
ÁDÁM IMRE
órák és ékszerész
2700 Rudiceva- ul. Sugár ház.

HALLÓ!

„TRI ŠEŠIRA“
Árnyas nyári korthelyisége megnyílt. Egész nap és egész éjtel hideg anatóli Weiffert-féle barna- és világos sör. A nap bármely szakában friss csap- csaica és razmika. Kitiűző házi konyha. Abonnesek június hó 1-től kezdve kedvezményes áron elfogadotnak. —
NŐI ZENEKAR.
Tegyen próbáldogatót és izelje meg hideg fröccseinket és kitiűző friss csapcseicsánkat.

VIGYÁZZON A SZEMÉRE!
A legújabb „ZEISS PUNKTAL“ valamint minden más rendszerű szemüveget legprecízebben megkapja, orvosi rendelésre is
Beutseh Izidor Subotica legregőbb optikus cégénél
ahol alapos és szakértői kiszolgálásban részesül, ezen körülmény szemüveg vásárlásánál fontos — szemüveg javítások motorikus ügyre berendezett műhelyemben pontosan és gyorsan elinté- tetnek. Allani és városi tisztviselőknél 10 százalékos engedmény.
ORVOSI MŰSZEREK, BETEGÁPOLÁSI CIKKEK ÉS KÖTSZEREK GYÁRI LERAKATA.

Kubikosok és kövező munkások figyelmébe!
Kubikosok, akiknek nincs aratásuk, jó akkord munkát kaphatnak az aratás idején is és késő őszig a Kragujevac—krajjevi állami műút építésénél.
Egységárak a föld keménysége és a szállítási távolság szerint 4-5—10 dinárig.
Lakást barátokban vagy magánháznál vállalat fizeti, főéletmi cikkeket piaci árnál 10 százalékkal olcsóbban ad.
Aki három hónapot dolgozi, annak oda- és visszautazását megfizetem, másfél hónap után csak az ideutazást.
Munkások legkevesebb 10-es csoportokban jöjjenek, igazolványukat küldjék elő öleg címre, hogy féláru jegyről gondoskodhassam és az utazási költségeket előlegezhessen.
Szerszámot csak ásót és lapátot kell hozni, talicska és csákány van.
Kiadók 10,000 ma kövezést három kövező munkáscsoportnak (nem vállalkozónak) akkordba megegyezes szerint.
Popjak György
mérnök
3866 Kragujevac, Srefenska ul. 3

JÉG! MŰJÉG! JÉG!
rendelésre házhoz szállítva kapható
MŰJÉGGYÁRBAN
Segedinski put 115 szám. — Telefon 566 szám.
Olcsóbb és jobb mint a vermett jég.

Mielőtt szállodáját, kávéházát, vendéglőjét, cukrászdáját berendezné kérjen árajánlatot
GOLDNER TESTVÉREK JÉGSZEKRÉNYGYÁRÁTÓL SUBOTICA,
TELEFON 134. TELEFON 134.
JUGOVIČA-ULICA 20. SZÁM
Készítünk és a legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászda és éttermi berendezéseket, jégszekrényeket, sörkimérőkészülékeket, az azokhoz szükséges alkatrészeket, részecskéket, különböző levegőszívattyukat, autógénnel hegesztett levegőkazánokat és cincsőveket, gyárak és malmoknak rézöntvényeket.

Violetta Crème

az arcbort üdév teszi, májoltot előlívó. Kapható kizárólag
Lackner Drogeriában
Subotica, Alexandrova ulica. — A Hotel Nationalnál szemben

Kávéköz, vendéglők, kereskedők és háziasszonyok szíves tudomására kózzuk, hogy a volt „Mária Terézia”

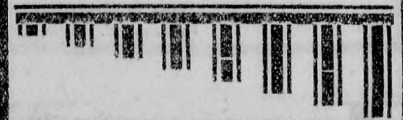
kenyérgyárat

széltűk és átalakítva, a legjobb erővel ellátva az összes kementőket üzembe hoztuk. Megelő 4 órától háromszor fehér süteményt és 6 órától háromszor kenyéret lehet kapni. Lixierrel csiszoltunk kenyéret, biztosít minden ráfordítást nélkül. Kenyérgyártás elvállalunk, reggel 6 órától este 6-ig, határoz 12 órától előbb megrendelhető.
Árjegyzék: Fehér kenyér kg-ja K 17.—, Példma K 16.—, Barna K 15.—, Zsömlemorzsa K 28.— Kg.
Viszonytelenségek legmagasabb engedmény. Villanyerőre berendezett darálókat szíves sűteményét kg. K 2.— örlünk.
Szíves pártfogást kér
3381
Jugoslavenska Tvornica Hleba D. D. Subotica
Lang és Rittai művezetők.

TOVOTTE KOCSIKENŐCS

legjobb minőségekben, saját legrégibb nagyüzemű gyárból. Kérjen versenyajánlatot.
Lőnyi, olaj- és kenőcsgyára Novi-Urhas.

Beremendi mész!

Beremendi kőből, fával égetett fehér darabos mész, beoćini portlandcemen-
tet, kitűnő minőségű faszenet nagyban és kicsinyben ajánl Révai Adolf Suboticán (Csirkepic kisköz). Telefon 551.

Árlejtési hirdetmény.

A Sombori Bőrszövetkezet tagjai részére tizenkettő vagon a 10.000 kg. elsőrendű búkkhasb tűzfát óhajt beszerezni, Sombor állomásra szállítva. Kimerítő ajánlatokat szállítási határidő feltüntetésével kérünk.
Sombori Bőrszövetkezet.

Csehországi textilárúk gyári lerakata és képréseite

KLEIN IGNÁTZ SENTA

Kralj Petar trg. (Heiszler-féle gyógyszerár mellett)
Finom férfi- és női-szövetek, vásznak, schiffonok, damastok, raye-
köper, warsendorfi zeugok
állandó nagy raktára.
Legelőnyösebb beszerzési forrás kereskedők és szabóiparosok részére, a legolcsóbb napi áron. 3330

Apróhirdetések

Telefonon nem adható hirdetés! Egyekben felvállalunk.
Apróhirdetés egy sor 2 K, vasárnapon és ünnepnapon kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés 20 K.

Apróhirdetéseket felvesz Suboticán a kiadóhivatal, Alexandrova-utca, Lebach-ház és Schlager hírlap-
árada a vasuti park mellett. Vidéken valamennyit feljárulékos. Előfizetésidő: havonta 30 din., negyedévre 90

LEVELÉZÉS

Szép fiatal, vagyonnal rendelkező árvalány férfihezmenne díszingyált ur-
emberhez. „Árvalány” jel-
lge a kiadóban. 3863

FOGLALKOZÁS

Varróleányok felvétel-
nek Beck Jenő köztözü-
gyárában Pašičeva ulica 10.
Gőzfürdő mellett. 3808

Nevelőnő ajánkodik ki-
sebb gyermekekhez. Aján-
latokat a kádó továbbit.
3798

Fahivatalnok 9 éves
prakszissal, ki a faszakma
minden ágában nagy jár-
assággal bír, megfelelő al-
fást keres. Szíves megke-
resést „Agilis” jellegre a
kiadóba kerek. 3783

Házvezetőnőnek ajánl-
kozok helyben vagy vidékre
Cim a kiadóban. 3855

Irodai gyakornok felvét-
elt. Szerből tudók elő-
nyben. Cim a kiadóban. 3877

Asztalossegédekét
önálló munkásokat vegyes
munkára magas fizetéssel
felvesz Szekeres és Társa
pület és műbutorizeme
Zombolja. 3858

Apólonót és szobaleányt
felvesz dr. Heiszler Szana-
tóriam Subotica. 3872

Gyógyszerészségét
10—15 napi kiegészítésre
ajánkodik. Ajánlatokat dí-
jazás megjelölésével to-
vábbit, Gyógyszerészségét,
jelégen a kiadóhivatal. 3857

Rövidáruszakmában
eljesen jártas megbízható
utazót keresek, kik Bácska
Bánáthban jól be vannak ve-
zetve. Biztosíték ellenében
állandó jó állásra tehet a
pályázó szert. Cim a kiadó-
ban. 3870

Tanonc és kifutóleány
felvételt Szende ékszerész-
nél, Alexander-ul, 11. 3730

VÉTEL-ELADÁS!

Gépgyár közelében egy
ház eladó üzlethelyiséggel el-
együtt. — Kovács György
Majanski put. 3803

Veszek törtáruányt és
ékszerket mindenkinél ma-
gasabb árban. Alkalmi ék-
szerek eladása. Ékszerke-
penzkölcsönt. Közvetítők
Pátkai, a Lombard zélogház
volt becseise, Ivan Anta-
novičul, 4. Novák-ház, 3403

Egy 2 1/2 HP benzínmotor
üzemben megtekinthető és
egy kalapácsos mágnes el-
adó. Asztalosműhely, Skotus
Vizior-ul, 28. 3862

Vadászkutya tíz hóna-
pos eladó. Érdeklődőknél
felvilágosítást ad Lazá-
rics kisasszony Subotica,
telefonközpont.

Pénzszekrény kétajtós,
Wiese-féle jékarban eladó a
érvenkal Népbanknál.

Eladó Pista-féle malom-
telep lakóházzal, egy öt-
méteres hengerezta és egy
százötven kg. hordképes
felhordó (szánkó). Duli-
čeva-utca 77. 3794

Ház csaknem a főtéren
nagy telekkel, 3 szobás be-
költözhető lakással sür-
gösen nagyon olcsóért eladó.
Czara Lazara u. 10. Roth-
man vasbutorgyárral szem-
ben. 3813

Magányos Hofner Ilzes
cséplő jutányos áron eladó,
csak szeméi esen tárgya-
lok Kozma Imre Ceantsver.
3573

8-as magánjáró cséplő-
garnitúrák és külön cséplő-
eladók Vadocz Károly To-
pola. 3699

Expresszággyak nappal
klub-fotel, éjjeli ág, kisebb
helyiségek számára alkalm-
mas, kaphatók csakis J
BROZOV C-nál, ZAGREB.
Boškovicéva-ul, 18. Rak-
táron tartok nagy választé-
ket elsőrendű bőr klub-
garnitúrákban, azonkívül
kölgyözöm a legújabb
minőségű seylemtak arókat,
satinókat és clottókat stb.

Chamotte-légia és liszt
budapesti gyártmány eladó,
Bodrog Töglgyár Topola
(Bačka). 3712

KÜLÖNFÉLE

Szegedi nemesedés papí-
rát ajánltunk nagyban, vala-
mint vidékre 5 kg-os
postacsomagokban is száll-
ítunk. Fuchs i Drug Su-
botica, Vojnovičeva-ul, 6
3752

Klein Géza fűszer- és
gyártmánynagykereskedés
Subotica. Telefon 55. Ameri-
kai „Camel” jegyű petró-
leum ládákban vagy hord-
ókban, amerikai gép, cil-
inder, gázolaj, benzín. —
Angol és saját gyártmányú
lakók, hollandi lenolaj
kence, francia és görög
terpentinolaj, föld és vegyi
festék eredeti gyári ártban
kapható. 2168

Cipőmodellokat, sza-
básmintákat, modern és
elegáns cipőfelszerésekre
szállít cipőgyárnak, cipé-
szeknek és cipőfelszeré-
szelőknél R. Richter mo-
dellező Tolsztojeva ul.
23. Elvállalok oktatásokat
is amerikai rendszer sze-
rint. 2542

Elcsereőlném a belter-
ületen levő kisebb 2 szobás
komplet lakóamat na-
gyobb 2 szobás lakással,
Vilsonova ulica 11., ajtó 3.
3780

Kéz, láb és hónaljzadás
ellen legbiztosabb szer a
Reform kenőcs. Kapható
Illés gyógtörvényben fűves-
telésben.

HALLÓI HALLÓI UJ MŰSOR A SALOME BARBAN

Fehér vászon és bőrcipő-
höz a bevált Astra cipő-
tisztító folyadék Rosenthal
Zoltán cégél Zrnjski-irg
4. kapható. Nagykeres-
kedőknek, viszonteladók-
nak nagy árengedmény. 3871

Fordításokat magyar-
nyelvűre szerbe vagy el-
lenkezőleg elvállal Matuser
iroda.

Zöldpor gyümölcsfák,
hernyók elleni permete-
zésre kapható, Decsy gyó-
gyteráiban a kisközpöna
mellett. 2605

Wiesel Zsigmond Subotica
Sokolska ulica (Fogel ház.
gabona- és terménykereskedő
Ajánl:
mindennemű őrieményt, tengerit
a legolcsóbb napi áron.
Eladás nagyban és kicsinyben.

Legfinomabb
eredeti
amerikai
GÉPOLAJOK
CILINDEROLAJOK
elsőrendű
TOVOTTE ZSIRADÉK
OLAJOK
EDUARD HÖNIGSBERG
Zagreb, Gunduličeva-utca 7.
legrégibb technikai vállalat Jugoszláviában

Papiros,
író- és rajzoló-kellékek,
könyvkötő- és
könyvnyomda-anyagok
szükséglete esetében

ne mulasszon el
fordulni az alábbi céghez:
J·A·D·R·A·N
veletrgovina papira i pisaceg materijala
ZAGREB, Frankopanska ulica 8.
Telefon: 8-59. — Sűrgőnyeim: JADRAN PAPIR.
Felhívjuk b figgelmét osztályunkra a
Zagrebački Velesajam alkalmával. 2442

Kölcsönponyvák,
zsák,
ponyva, zsineg és kötélárúk
kárpitos
felszerelési cikkek
jutányosan beszerezhetők
Rein Izsó Sombor,
Weidinger-palota. Telefon szám 133.
Kérjen árjegytéket. 3812